

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

BULETIN DE CONJUNCTURĂ

Anul XVI nr. 191

Noiembrie 2013

Cuprins

<i>Tendențe generale</i>	– Noiembrie 2013: atenuare a optimismului în industrie; perspectivă în general negativă în construcții.....	2
<i>Evoluția producției</i>	– Creștere mai lentă a producției industriale; restrângere ușoară a activității în construcții.....	3
<i>Stocuri</i>	– Produse finite: ușoară acumulare în industrie; absorbție în construcții Materii prime: industrie – stoc normal; construcții – deficit marginal.....	6
<i>Factori care frânează producția</i>	– Insuficiența cererii continuă să limiteze activitatea ambelor sectoare; construcțiile sunt puternic afectate și de blocajul financiar.....	7
<i>Utilizarea forței de muncă</i>	– Accentuare a trendului descendent al numărului de salariați în ambele sectoare economice.....	8
<i>Prețuri de producție</i>	– Stabilitate a prețurilor de producție în industrie și construcții.....	9
<i>Investiții</i>	– Menținere a perspectivei favorabile în industrie; scădere mai lentă în construcții.....	10
<i>Profitabilitate</i>	– Întrerupere a traiectoriei crescătoare în industrie; accentuare a scăderii în construcții.....	11
<i>Secțiune de grafice – evoluții sectoriale.....</i>		12
<i>Precizări metodologice.....</i>		16

Tendențe
generale

Noiembrie 2013: atenuare a optimismului în industrie; perspectivă în general negativă în construcții

Rezultatele sondajului de conjunctură realizat de BNR pentru luna noiembrie indică estomparea evoluțiilor favorabile ale principalilor indicatori economici la nivelul sectorului industrial, o concluzie similară obținându-se și în urma ajustării seriilor de solduri conjuncturale¹. Expectațiile operatorilor din construcții rămân pesimiste, în principal din cauza înrăutățirii condițiilor climaterice.

Volumul producției industriale își va încetini rata lunară de creștere, traiectorie relevantă atât de seria brută a soldurilor conjuncturale, cât și de cea ajustată (soldurile pozitive ale opiniilor s-au redus substanțial, până la 7 și respectiv 10 la sută). Aceeași perspectivă se conturează și în ceea ce privește portofoliul total al comenzilor, în bună măsură pe seama stopării creșterii cererii pentru export – în cazul primului indicator, soldul opiniilor s-a diminuat de la +29 la +4 la sută, iar în cazul celui de-al doilea, nivelul a coborât ușor sub zero.

Activitatea companiilor de construcții își va menține tendința moderat descrescătoare, evoluție atribuită în exclusivitate înrăutățirii condițiilor climaterice (soldul conjunctural ajustat a devenit pozitiv, sugerând o posibilă ameliorare de natură structurală); volumul comenzilor va cunoaște probabil o redresare, de amplitudine moderată, indicată de ambele serii ale soldurilor conjuncturale.

Stocurile de produse finite industriale vor rămâne pe o traiectorie ușor ascendentă, soldul pozitiv al opiniilor menținându-și nivelul moderat (+5 la sută). În construcții, acest indicator va continua însă să se restrângă (-9 la sută). Concluzii similare sunt obținute și în urma eliminării influenței factorilor sezonieri. Disponibilul de materii prime se va situa la cote normale în cele două sectoare economice (cu posibilitatea unui ușor deficit în construcții).

Cererea insuficientă continuă să exercite o influență restrictivă asupra activității din industrie și construcții, acest factor fiind invocat în proporție de circa 45 la sută la nivelul primului sector și de 59 la sută la nivelul celui de-al doilea. Blocajul financiar este resimțit de jumătate din numărul total al respondenților din construcții și, în proporție de circa 9 la sută, de operatorii industriali. Influențe negative, de amplitudine relativ scăzută, vor exercita ratele înalte ale dobânzilor bancare, evoluția cursului de schimb al monedei naționale și dificultățile întâmpinate în procurarea materiilor prime.

Luna noiembrie va marca o posibilă amplificare a disponibilizărilor atât în industrie, cât și în construcții, în condițiile în care soldurile negative ale opiniilor s-au plasat la niveluri sensibil inferioare celor din intervalul precedent.

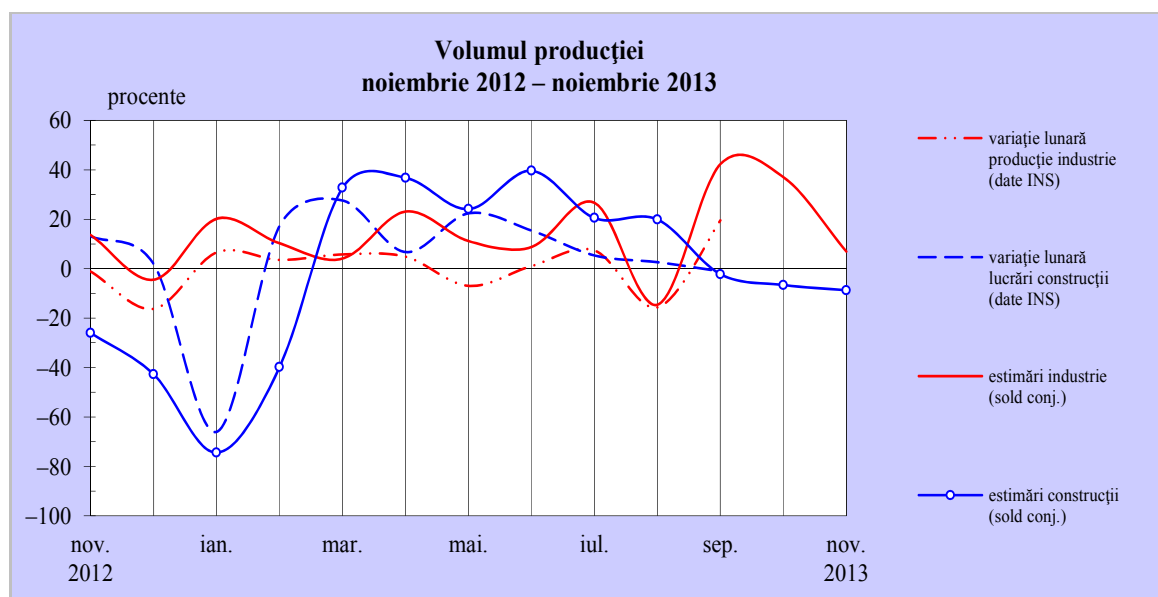
Prețurile de producție nu vor consemna modificări față de luna anterioară, având în vedere ponderea ridicată a opiniilor de acest tip (95 la sută în industrie și 93 la sută în construcții) și nivelul aproape nul al soldurilor conjuncturale corespunzătoare celor două sectoare economice (+1 și respectiv +3 la sută).

Respondenții din industrie întrevăd menținerea ritmului moderat de creștere a investițiilor, în timp ce pentru construcții se anticipează atenuarea pantei descendente. Rata profitabilității se va reduce ușor în industrie, dar își va accentua scăderea în construcții.

¹ Soldul conjunctural exprimă tendința indicatorului și se calculează ca diferență între ponderea opiniilor favorabile și cea a opiniilor nefavorabile. În absența unei mențiuni explicite, analiza are la bază seriile de solduri conjuncturale neajustate.

Creștere mai lentă a producției industriale; restrângere ușoară a activității în construcțiiEvoluția
producției

În luna noiembrie, volumul producției industriale își va atenua rata lunară de creștere, evoluția fiind relevată atât de seria brută a soldurilor conjuncturale, cât și de cea ajustată în funcție de sezonalitate și de numărul de zile lucrătoare (soldurile pozitive ale opiniilor s-au redus de 5 ori și respectiv de 2 ori, până la 7 și respectiv 10 la sută). Sectorul construcțiilor își va menține traiectoria ușor descrescătoare (sold conjunctural: -9 la sută), estimare atribuită în exclusivitate înrăutățirii condițiilor climaterice – soldul conjunctural ajustat a devenit pozitiv, sugerând posibile redresări de natură structurală.

*Volumul
producției:
industrie –
temperare a
creșterii;
construcții* ▼

Frânarea dinamicii producției industriale va fi imprimată, în principal, de deteriorarea expectațiilor formulate de respondenții din industria mijloacelor de transport și din industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal (soldurile conjuncturale și-au inversat semnul, fiind egale cu -47 și respectiv -36 la sută), dar și de intensificarea ritmului lunar de scădere a producției industriei materialelor de construcții (-50 la sută față de -32 la sută în octombrie). În schimb, se preconizează o revigorare a subsectorului extractiv, iar estimările continuă să fie optimiste în industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari, industria chimică, de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice, precum și în activitatea de producție, transport și distribuție a energiei electrice și termice, a gazelor și a apei calde – în ultimul caz, ca și în cel al industriei extractive, o susținere consistentă este asigurată de factorii sezonieri (soldurile opiniilor variază între +36 și +86 la sută). Nu se vor înregistra variații ale producției în 83 la sută din numărul întreprinderilor cu activitate de prelucrare a lemnului, dar și în circa două treimi din totalul companiilor din industria alimentară și a băuturilor și din industria textilă, de confecții, pielărie și încălțăminte.

O încetinire de ritm este anticipată și în ceea ce privește portofoliul total al comenzilor adresate companiilor industriale, în bună măsură pe seama stopării creșterii comenzilor pentru export – în cazul primului indicator, soldul opiniilor s-a diminuat de la +29 la +4 la sută, iar în cazul celui de-al doilea, nivelul a coborât ușor sub zero (-1 la sută față de +19 la sută în octombrie). Aceeași concluzie este relevată și de seriile ajustate ale soldurilor conjuncturale.

Sectorul construcțiilor va marca o posibilă redresare (moderată) a volumului comenzilor, relevată atât de seria brută, cât și de cea ajustată (ameliorări ale soldurilor conjuncturale, până la +12 și respectiv +17 la sută).

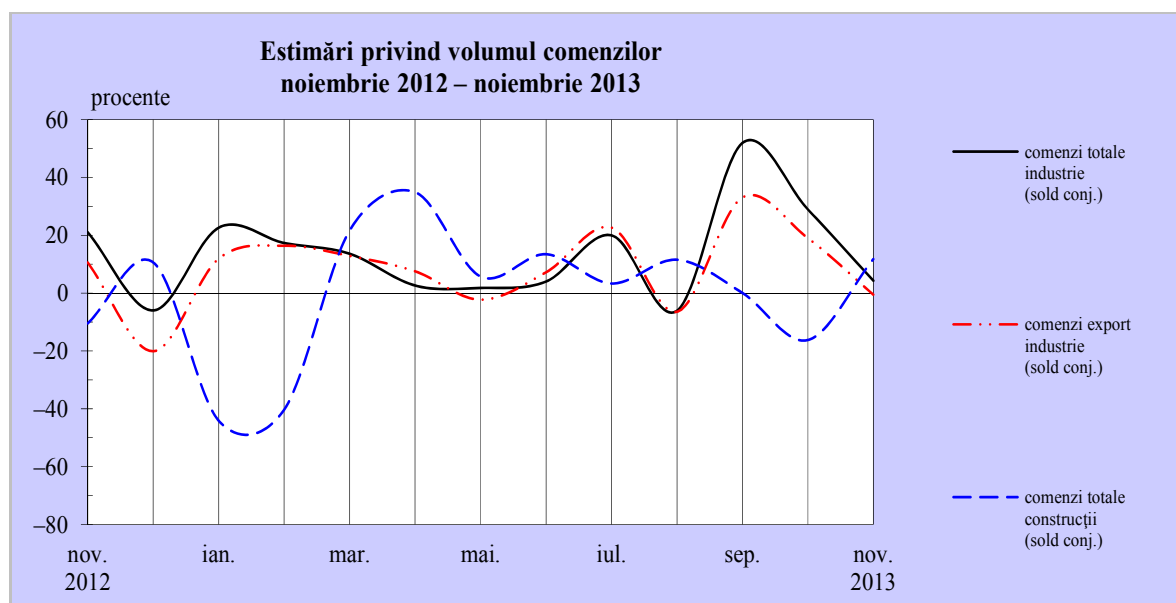
Evoluții în industrie	Oct. 2013	Nov. 2013
Producția	↗	↗
Comenzi noi - total, din care:	↗	↗
Comenzi noi pentru export	↗	⇒
Gradul de utilizare a capacităților de producție	82%	82%

Avansul mai lent al portofoliului de comenzi la nivelul sectorului industrial va fi determinat de inversarea traiectoriei acestui indicator în industria mijloacelor de transport, în esență pe seama unei scăderi a cererii pentru export (sold conjunctural: -55 la sută), dar și de declinul mai pronunțat care se întrevide pentru industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal (exclusiv pe seama contracției comenzilor din partea clienților autohtoni) și pentru industria materialelor de construcții (solduri conjuncturale: -28 și respectiv -62 la sută). În plus, temperarea creșterii comenzilor externe adresate companiilor din industria chimică, de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice va genera o încetinire a ratei de creștere portofoliului total pentru această ramură de activitate (soldul conjunctural a rămas pozitiv, dar s-a redus de peste 6 ori față de octombrie, până la 8 la sută).

Pe traiectorie ascendentă vor continua să se plaseze comenzile din industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari și din activitatea de producție, transport și distribuție a energiei electrice și termice, a gazelor și a apei calde (solduri conjuncturale: +36 și respectiv +86 la sută), iar în subsectorul extractiv redresarea indicatorului este anticipată de cvasitotalitatea respondenților.

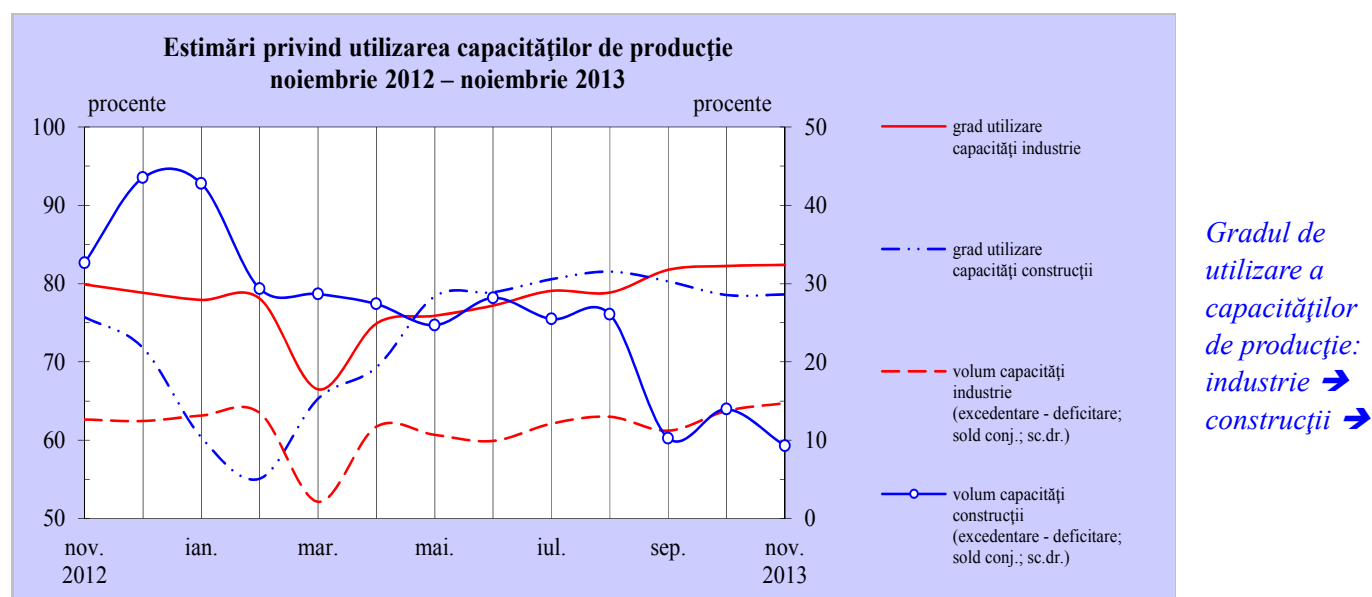
Stabilitatea indicatorului se întrevide în cel puțin două treimi din numărul total al companiilor din industria alimentară și a băuturilor, industria de prelucrare a lemnului și din industria textilă, de confecții, pielărie și încălțăminte.

Volumul comenzilor: industrie – creștere mai lentă; construcții ↗

Gradul mediu de utilizare a capacităților de producție se va plasa la niveluri asemănătoare celor din luna anterioară atât în industrie (82 la sută), cât și în construcții (79 la sută). Valorile cele mai înalte (de cel puțin 91 la sută) continuă să fie estimate în subsectorul extractiv, industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari, industria textilă, de confecții, pielărie și încălțăminte și în industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV.

La extremitatea opusă (cu valori de circa 70 la sută) se vor plasa industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, industria materialelor de construcții, precum și activitatea de tipărire și reproducere pe suport și înregistrările.

În cazul ambelor sectoare economice, majoritatea respondenților anticipează un volum suficient al capacităților de producție (în proporție de circa 85 la sută în industrie și de 72 la sută în construcții). În industrie, nu poate fi însă exclusă varianta unui disponibil ușor excedentar (soldul opiniilor se menține moderat pozitiv: 15 la sută), în principal pe seama surplusului de capacități preconizat în continuare de managerii din industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, industria de prelucrare a lemnului, industria materialelor de construcții și din activitatea de producție, transport și distribuție a energiei electrice și termice, a gazelor și a apei calde (solduri conjuncturale cuprinse între +20 și +38 la sută).

Indicatorul se va situa la un nivel satisfăcător îndeosebi în subsectorul extractiv, industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari, industria mijloacelor de transport și în industria chimică, de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice (această opinie se regăsește în cazul a cel puțin 92 la sută din numărul total al respondenților din fiecare ramură). Capacități de producție insuficiente continuă să fie anticipate mai ales în industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV (-26 la sută).

Stocuri

Produse finite: ușoară acumulare în industrie; absorbție în construcții
Materii prime: industrie – stoc normal; construcții – deficit marginal

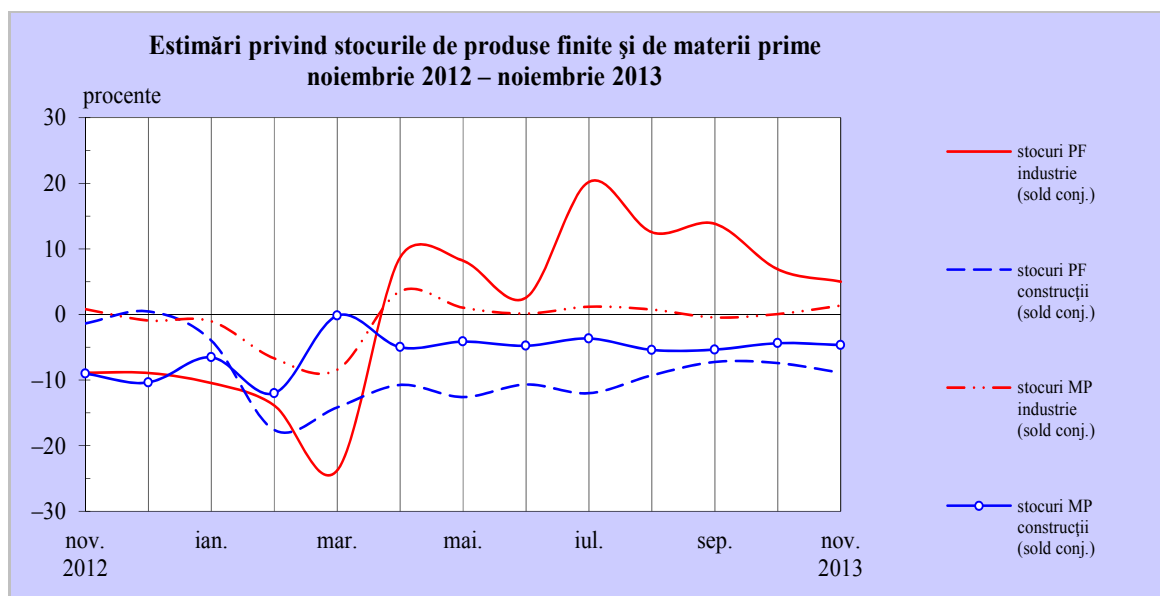
Stocurile de produse finite industriale vor rămâne pe o traiectorie ușor ascendentă, soldul opiniilor menținându-și nivelul moderat pozitiv (5 la sută). În construcții, acest indicator va continua însă să se restrângă (sold conjunctural: -9 la sută). Pentru ambele sectoare economice, o concluzie similară reiese și în urma eliminării influenței factorilor sezonieri.

Evoluții în industrie	Oct. 2013	Nov. 2013
Stocurile de produse finite	↗	↗
Stocurile de materii prime	normal	normal

Similar intervalului anterior, acumulări de stocuri de produse finite sunt preconizate în industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari, industria metalurgică, cea a construcțiilor metalice și a produselor din metal și în activitatea de tipărire și reproducere pe suporturi a înregistrărilor (soldurile opiniilor variază între +11 și +36 la sută). O tendință de sens contrar este anticipată de cvasitotalitatea respondenților din subsectorul extractiv, dar și de managerii din industria materialelor de construcții (sold conjunctural: -26 la sută).

Stabilitatea indicatorului este estimată de peste 90 la sută din numărul managerilor din industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV și din industria de prelucrare a lemnului.

Stocuri PF:
 industrie – creștere ușoară;
 construcții ↓
Stocuri MP:
 industrie – cote normale;
 construcții – ușor deficit

În ceea ce privește stocurile de materii prime, circa 95 la sută din numărul total al operatorilor industriali și 92 la sută din cel al companiilor de construcții continuă să estimeze cote normale. Totuși, în construcții nu este exclusă menținerea unui ușor deficit, sugerat de nivelul moderat negativ al soldului conjunctural (-5 la sută).

Stocuri ușor excedentare sunt anticipate în industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV și în industria materialelor de construcții (solduri conjuncturale de +13 la sută în fiecare caz), în timp ce în industria chimică, de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice continuă să se estimeze un deficit moderat (-10 la sută).

Insuficiența cererii continuă să limiteze activitatea ambelor sectoare; construcțiile sunt puternic afectate și de blocajul financiar

Factori care frânează producția

Participanții la sondajul de conjunctură invocă și pentru luna noiembrie menținerea influenței negative a cererii deficitare asupra activității celor două sectoare economice, ponderea opiniilor de acest tip fiind de circa 45 la sută în industrie și de 59 la sută în construcții. Ramurile cele mai afectate rămân industria de mașini, echipamente și aparate electrice, industria mijloacelor de transport, activitatea de tipărire și reproducere pe suporturi a înregistrărilor și activitatea de producție, transport și distribuție a energiei electrice și termice, a gazelor și a apei calde (în proporții care variază între 63 și 96 la sută).

Blocajul financiar afectează în continuare activitatea companiilor de construcții, în acest sens pronunțându-se jumătate din numărul total al operatorilor de profil. În industrie, opinii de acest tip au fost formulate de aproximativ 9 la sută dintre participanții la sondaj, expectațiile cele mai pesimiste fiind din nou înregistrate în industria chimică, de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice (19 la sută) și în industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV (43 la sută).

Influențe negative de intensitate relativ scăzută vor continua să exercite: (i) ratele înalte ale dobânzilor bancare (factor invocat de 22 la sută din numărul respondenților din construcții și în proporții de 14 la sută de operatorii din industria chimică, de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice și din industria materialelor de construcții, precum și de 26 la sută de respondenții din industria de prelucrare a lemnului); (ii) evoluția cursului de schimb al monedei naționale (factor semnalat în continuare de cel puțin 22 la sută din numărul total al respondenților din industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV, industria textilă, de confecții, pielărie și încălțăminte și din industria de prelucrare a lemnului, precum și de 21 la sută din numărul total al operatorilor din construcții); (iii) dificultățile întâmpinate în procurarea materiilor prime, îndeosebi în industria chimică, de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice (pondere de 16 la sută).

Utilizarea
forței
de muncă

Accentuare a trendului descendent al numărului de salariați în ambele sectoare economice

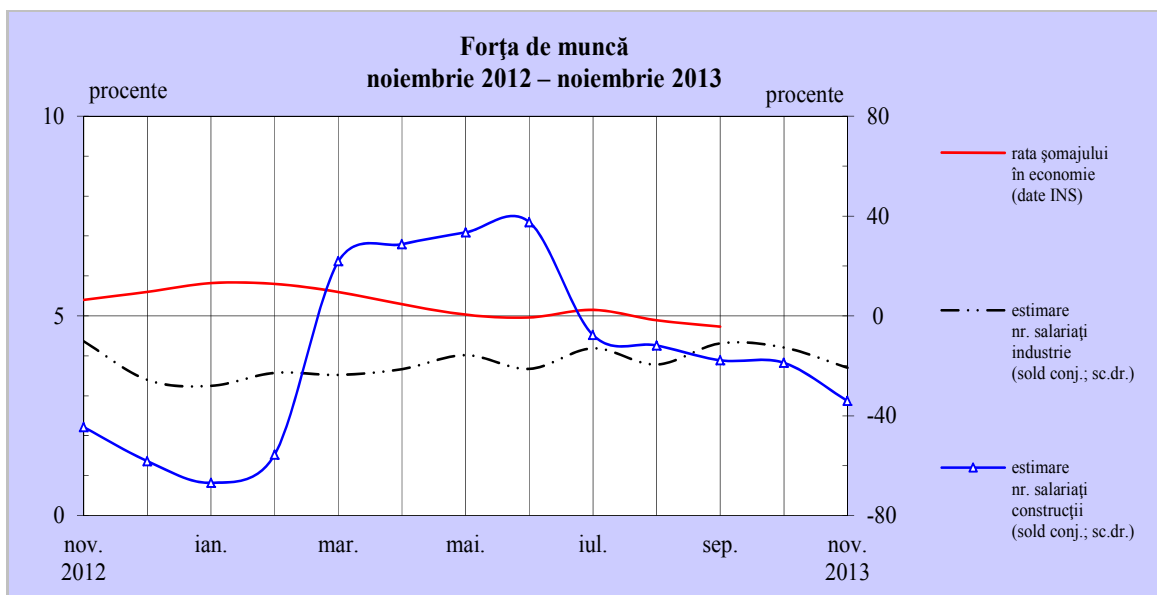
Luna noiembrie va marca o posibilă amplificare a disponibilizărilor atât în industrie, cât și în construcții, în condițiile în care soldurile negative ale opiniilor s-au plasat la niveluri sensibil inferioare celor din intervalul precedent (-21 la sută, față de -13 la sută, respectiv -34 la sută, față de -19 la sută). Traectoria se menține și în urma eliminării influențelor conjuncturale (-22 la sută pentru industrie și -16 la sută pentru construcții).

Disponibilizări de personal sunt anticipate în special de cvasitotalitatea respondenților din subsectorul extractiv, precum și de managerii din industria mijloacelor de transport, industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari și din industria chimică, de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice (solduri conjuncturale cuprinse între -53 și -32 la sută).

O pantă ascendentă este estimată de managerii din industria de mijloace ale tehnicii de calcul (+38 la sută) și de majoritatea respondenților din activitatea de tipărire și reproducere pe suporturi a înregistrărilor.

Stabilitatea indicatorului este anticipată în proporție de 82-90 la sută de operatorii din industria materialelor de construcții, industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, industria de prelucrare a lemnului și industria alimentară și a băuturilor, precum și de cvasitotalitatea respondenților din activitatea de producție, transport și distribuție a energiei electrice și termice, a gazelor și a apei calde.

Numărul
de salariați:
industrie ▼
construcții ▼

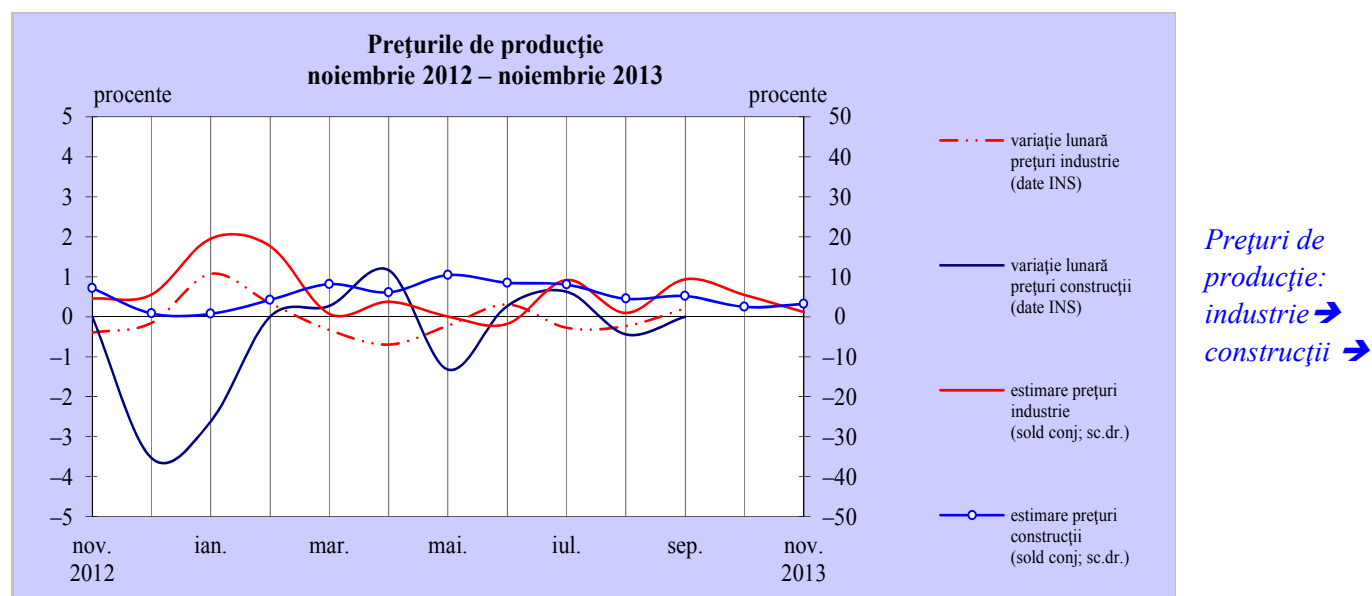

Stabilitate a prețurilor de producție în industrie și construcții**Prețuri de
producție**

În luna noiembrie, prețurile de producție din ambele sectoare economice nu vor consemna modificări față de perioada anterioară, având în vedere ponderea ridicată a opiniilor de acest tip (95 la sută în industrie și 93 la sută în construcții) și nivelul foarte scăzut al soldurilor conjuncturale corespunzătoare (+1 la sută în industrie și +3 la sută în construcții). O traiectorie similară este relevantă și de seriile ajustate aferente soldurilor conjuncturale pentru aceste sectoare.

Majorări de prețuri, de mică amplitudine, sunt întrevăzute în industria alimentară și a băuturilor (sold conjunctural: +10 la sută), o evoluție de sens contrar fiind din nou anticipată în industria textilă, de confecții, pielărie și încălțăminte (sold conjunctural: -20 la sută).

În celelalte ramuri industriale indicatorul se va menține în general neschimbat, cele mai ferme opinii de acest tip fiind formulate de managerii din subsectorul extractiv, industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari, industria materialelor de construcții, industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal și din industria mijloacelor de transport (în proporții de peste 98 la sută în cazul fiecărei ramuri).

Investiții

Menținere a perspectivei favorabile în industrie; scădere mai lentă în construcții

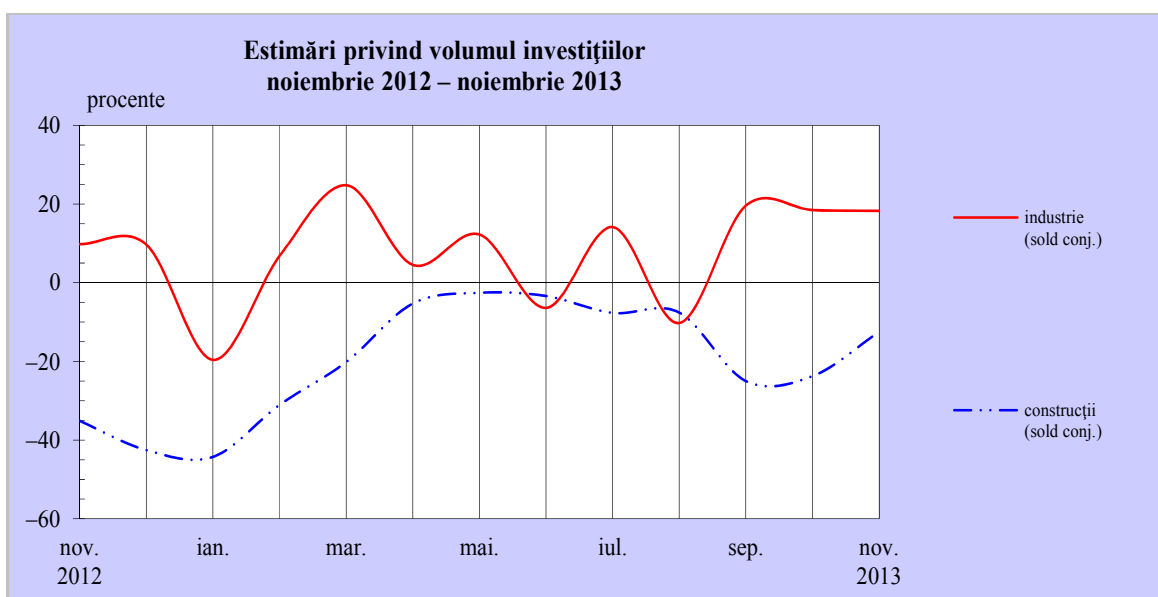
Anticipațiile formulate de participanții la sondaj indică efectuarea de noi investiții în industrie, însă procesul va avea o intensitate moderată, având în vedere nivelul soldului conjunctural (+18 la sută în cazul seriei brute și +11 la sută în cazul celei ajustate) și faptul că jumătate din numărul total al managerilor nu întrevăd modificări ale acestui indicator. Pentru construcții se estimează atenuarea pantei descendente, dată fiind îmbunătățirea soldului conjunctural negativ (până la -12 la sută în cazul seriei brute și -6 la sută în cazul seriei ajustate).

Perspective optimiste continuă să se contureze în industria mijloacelor de transport, industria de prelucrare a lemnului, industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, industria de mașini, echipamente și aparate electrice și în industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV (soldurile pozitive ale opiniilor variază între 38 și 51 la sută).

Pe un trend descendent se va plasa, din nou, industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari (sold conjunctural: -36 la sută).

Nu întrevăd modificări ale cheltuielilor de investiții cvasitotalitatea respondenților din subsectorul extractiv, precum și aproximativ 85 la sută din numărul managerilor companiilor producătoare de materiale de construcții.

Investiții:
industrie ↗
construcții ↘

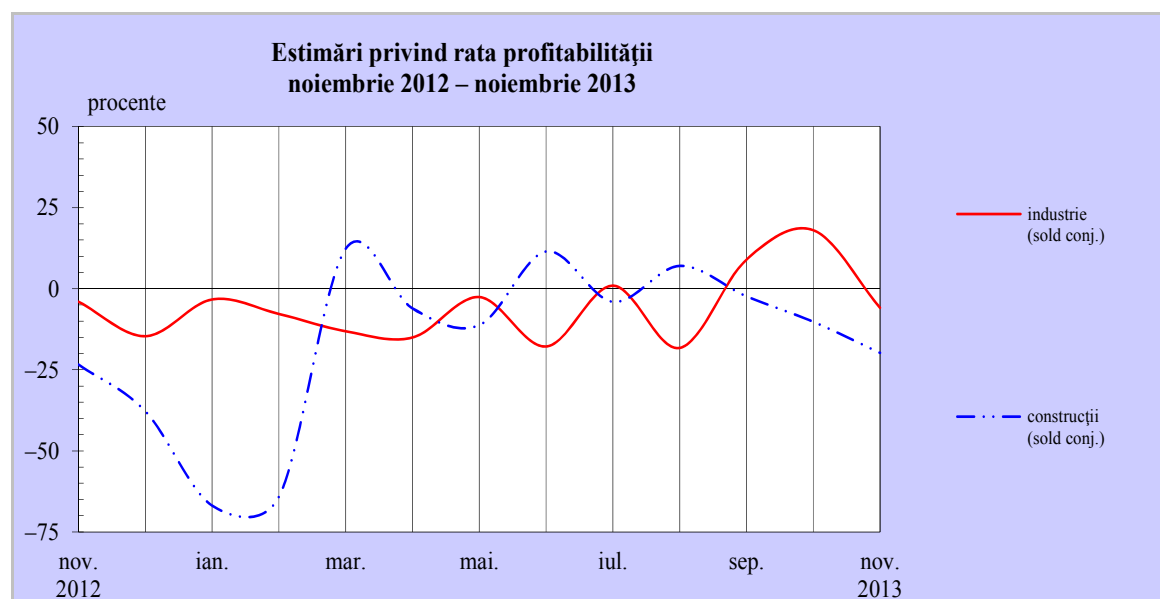
Înterupere a traiectoriei crescătoare în industrie; accentuare a scăderii în construcții**Profitabilitate**

În luna noiembrie, operatorii industriali întrevăd o diminuare ușoară a performanței economice comparativ cu intervalul precedent, soldul opiniilor coborând sub zero, până la -6 la sută în cazul seriei brute și -1 la sută în cazul seriei ajustate. În construcții, rata profitabilității își va accentua panta descendentă (sold conjunctural: -20 la sută în cazul seriei brute și -16 la sută în cazul seriei ajustate).

Înrăutățirea expectațiilor privind rata profitabilității la nivelul industriei va fi imprimată de inversarea traiectoriei estimate de managerii din industria mijloacelor de transport, industria materialelor de construcții (sold conjunctural: -43 la sută și respectiv -32 la sută), precum și de stoparea creșterii acestui indicator în subsectorul extractiv. De asemenea, pentru industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari continuă să se anticipeze scăderi ale performanței economice.

O evoluție favorabilă este preconizată pentru cvasitotalitatea companiilor cu activitate de tipărire și reproducere pe suport și înregistrărilor, dar și pentru industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV și pentru activitatea de producție, transport și distribuție a energiei electrice și termice, a gazelor și a apei calde (solduri conjuncturale: +39 la sută și respectiv +60 la sută).

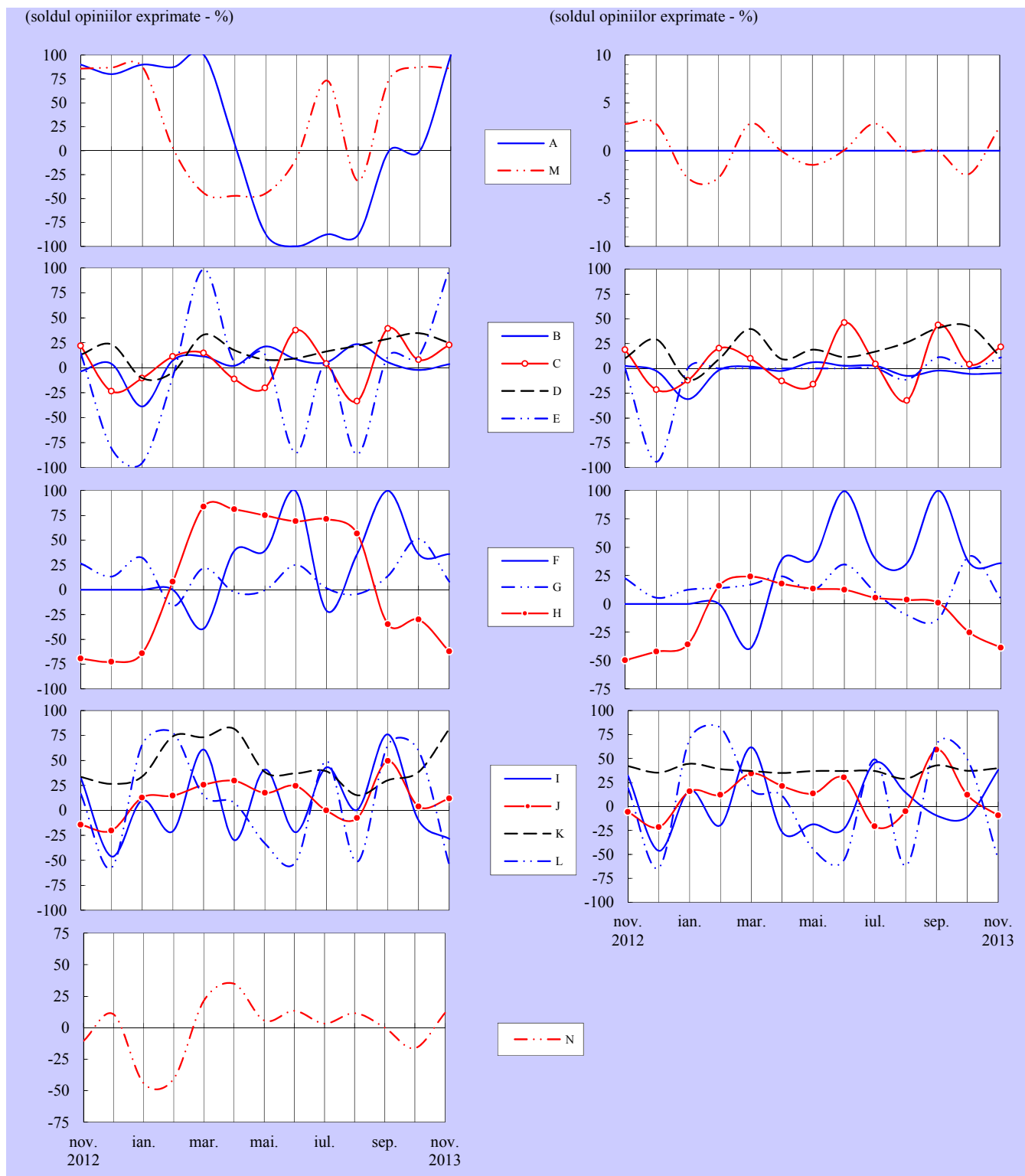
Nu se întrevăd modificări ale ratei profitabilității în opinia a cel puțin două treimi din numărul total al respondenților din industria de prelucrare a lemnului, industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal și din industria de mașini, echipamente și aparate electrice.

Rata profitabilității:
industrie ↘
construcții ↘

Evaluarea volumului comenzilor totale

Evaluarea volumului comenzilor pentru export

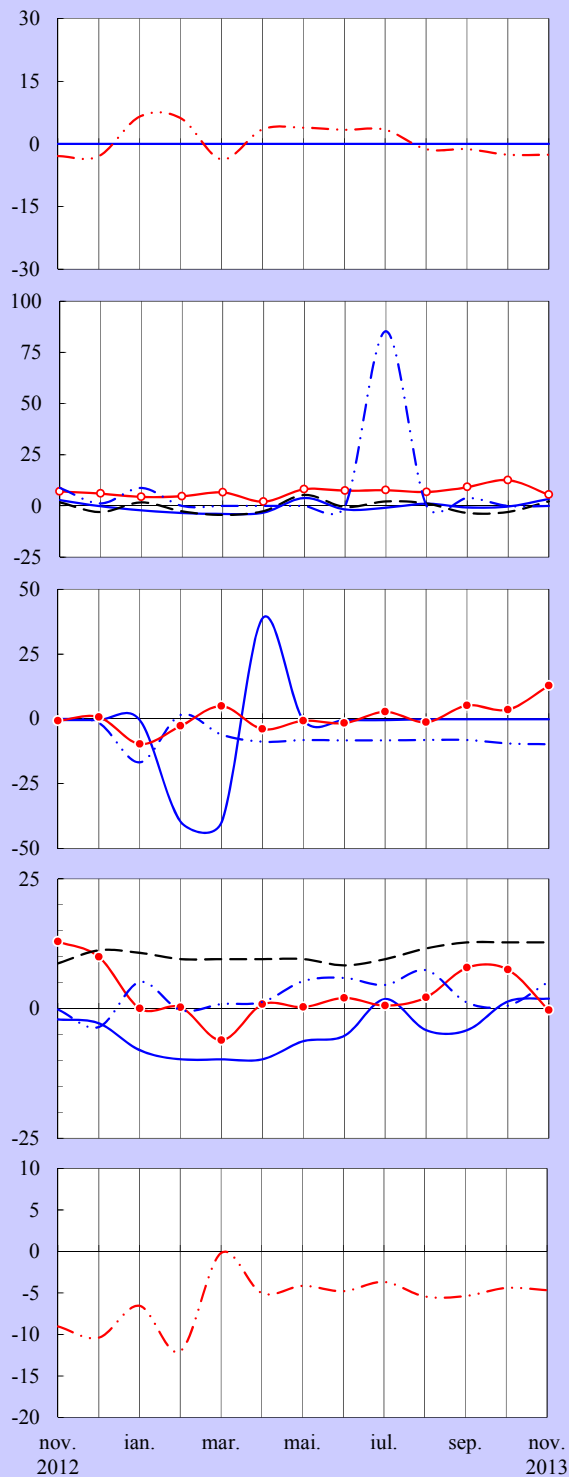

Notă: Literalele care apar în cadrul legendelor corespund diverselor ramuri (a se vedea pagina 16).

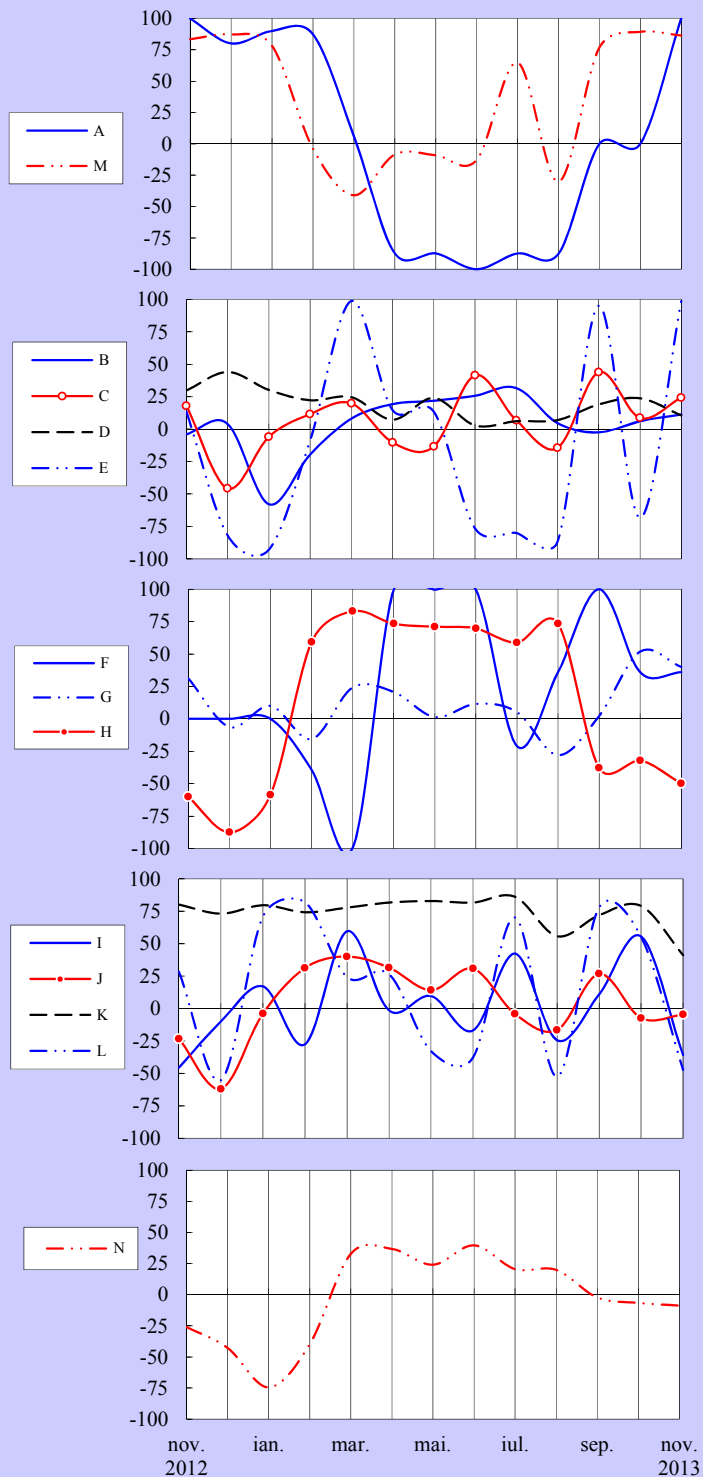
Evaluarea stocurilor de materii prime

Tendința preconizată a producției

(soldul opiniilor exprimate - %)

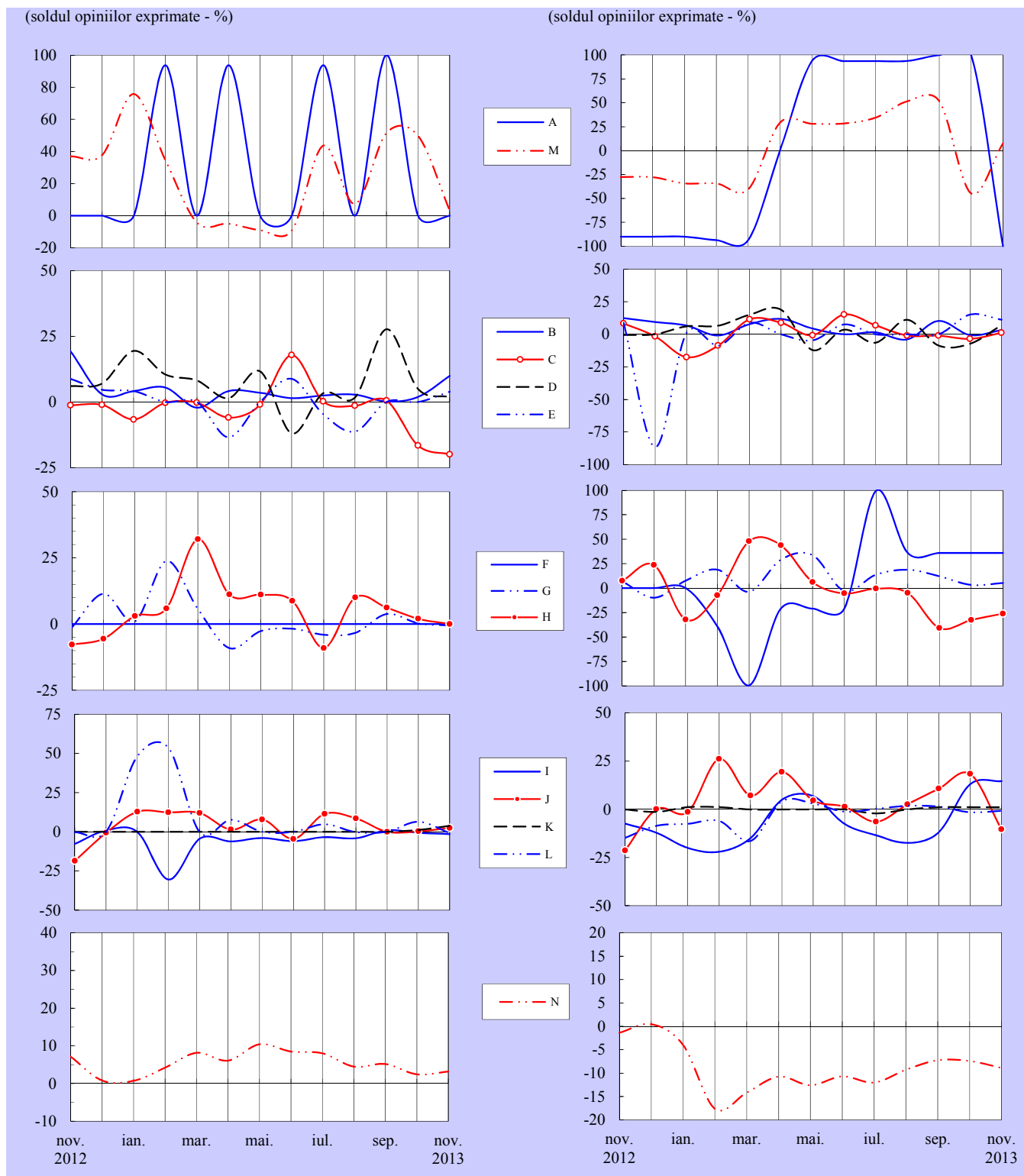
(soldul opiniilor exprimate - %)

Notă: Literele care apar în cadrul legendelor corespund diverselor ramuri (a se vedea pagina 16).

Tendința prețurilor de producție

Evaluarea stocurilor de produse finite

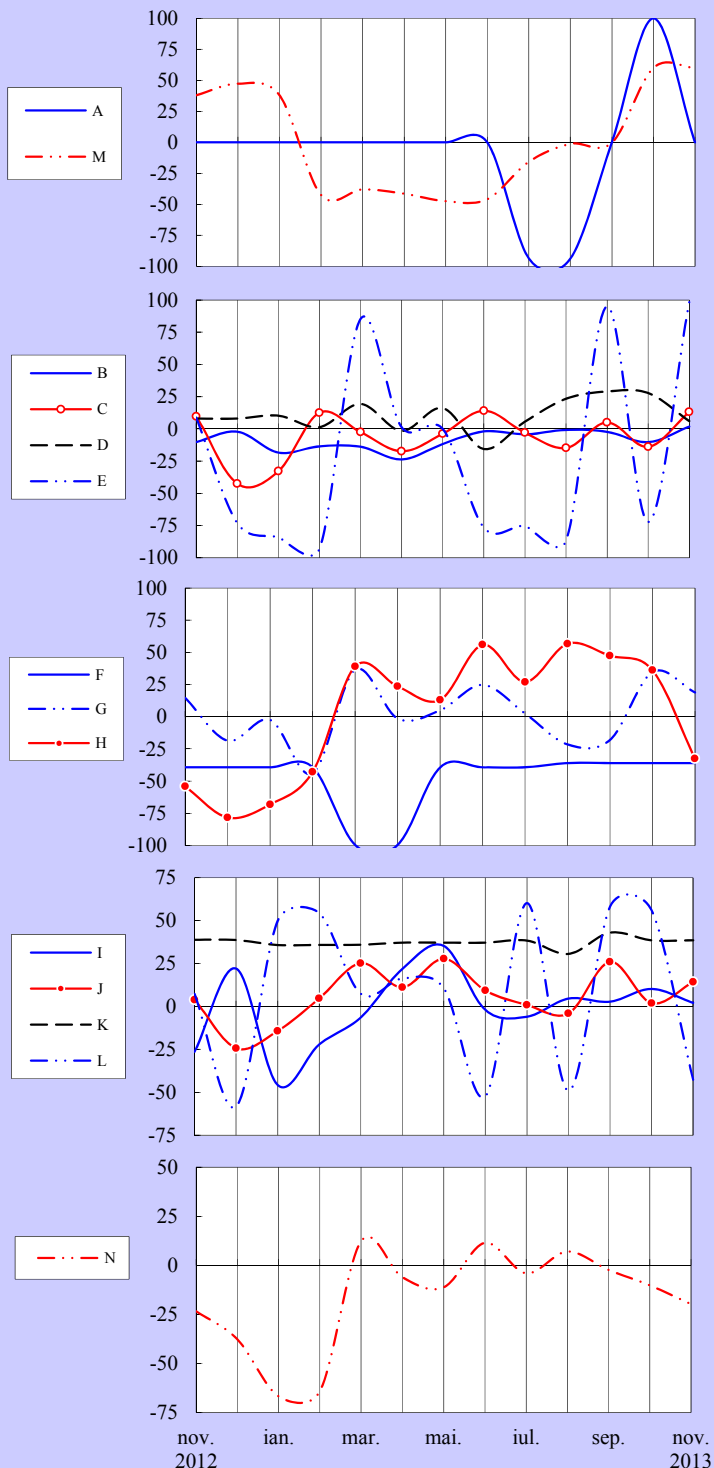
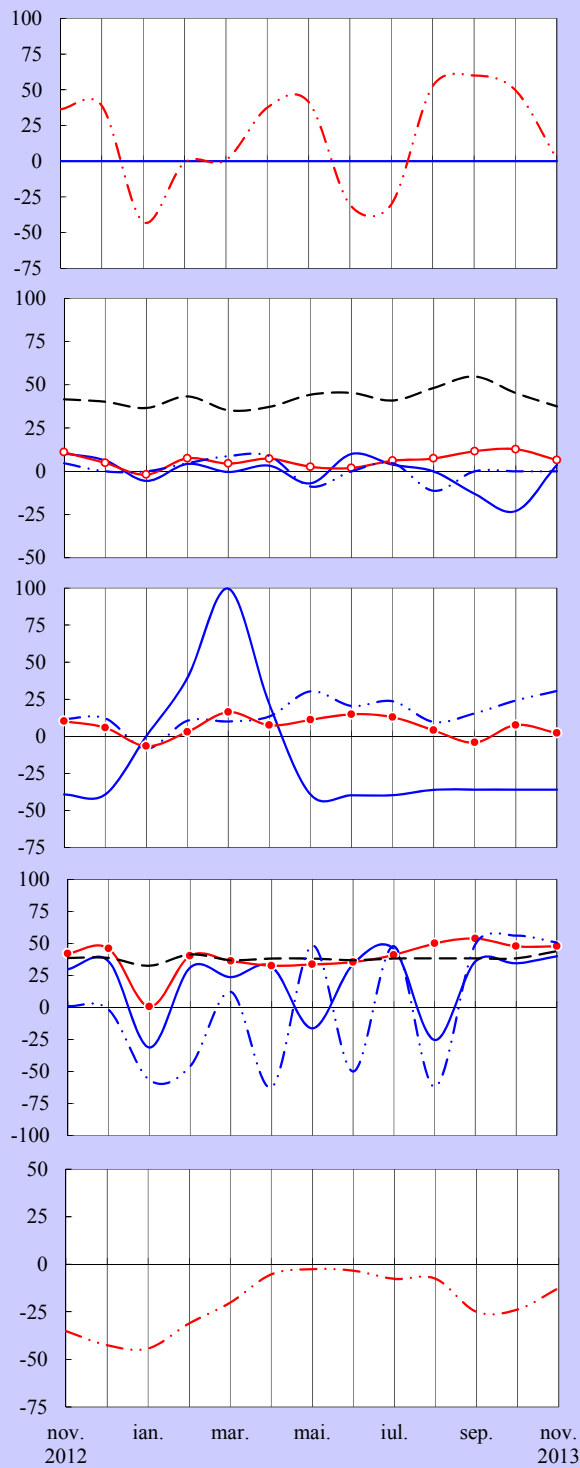
Notă: Literele care apar în cadrul legendelor corespund diverselor ramuri (a se vedea pagina 16).

Evaluarea investițiilor

Evaluarea ratei profitabilității

(soldul opiniilor exprimate - %)

(soldul opiniilor exprimate - %)

Notă: Literalele care apar în cadrul legendelor corespund diverselor ramuri (a se vedea pagina 16).

Precizări metodologice

Sondajul de conjunctură este realizat cu sprijinul sucursalelor Băncii Naționale a României și se bazează pe un eșantion național reprezentativ la nivel județean (atât ca pondere, cât și ca structură pe ramuri). Începând cu luna august 2005, componența eșantionului a fost extinsă, numărul unităților selectate fiind în prezent de circa 440.

Întreprinderile cuprinse în eșantion fac parte din următoarele ramuri:

- A** – extracția și prepararea cărbunelui; extracția petrolului și gazelor naturale; extracția și prepararea minereurilor metalifere; alte activități extractive;
- B** – alimentară și băuturi; produse din tutun;
- C** – textilă și produse textile; confecții din textile, blănuri și piele; pielărie și încălțăminte;
- D** – prelucrarea lemnului; celuloză, hârtie și carton; mobilier;
- E** – tipărirea și reproducerea pe suporturi a înregistrărilor;
- F** – prelucrarea petrolului, cocsificarea cărbunelui și tratarea combustibililor nucleari;
- G** – chimie și fibre sintetice și artificiale; prelucrarea cauciucului și a maselor plastice;
- H** – materiale de construcții; industria sticlei, porțelanului și faianței;
- I** – metalurgie; construcții metalice și produse din metal;
- J** – mașini și echipamente; mașini și aparate electrice;
- K** – mijloace ale tehnicii de calcul și de birou; echipamente, aparate de radio, televiziune și comunicații; aparatură și instrumente medicale, de precizie, optică și ceasornicărie;
- L** – mijloace de transport;
- M** – producția, transportul și distribuția de energie electrică și termică, gaze și apă caldă;
- N** – construcții.

Sondajul efectuat asigură respectarea principiului statistic al confidențialității datelor individuale.

Pentru completarea răspunsurilor la întrebările chestionarului, se solicită aprecierea calitativă a tendinței indicatorilor economici, prin marcarea uneia dintre variantele: ascendent, descendent, suficient, insuficient, normal, nemodificat etc.

În urma prelucrării datelor, se obține procentajul opiniilor exprimate pentru fiecare dintre variantele de răspuns, iar apoi se calculează soldul conjunctural, prin diferența dintre ponderea aferentă variantelor extreme (de exemplu, „ascendent”/„mai mult decât suficient” versus „descendent”/„insuficient”). Procentajul răspunsurilor care indică stabilitate sau normalitate în evoluția indicatorilor nu este inclus în calculul soldului conjunctural.

Pentru agregarea datelor la nivel național, criteriul de ponderare utilizat este cifra de afaceri la data de 31 decembrie a anului anterior.

N o t ă

*Redactarea buletinului a fost finalizată la data de 20 noiembrie 2013.
Agregarea și prelucrarea informațiilor furnizate de sucursalele
Băncii Naționale a României, redactarea și tehnoredactarea buletinului au fost realizate
de Direcția Studii Economice, tel. 021/312.43.75, fax 021/314.97.52.
Reproducerea publicației este interzisă, iar utilizarea datelor în diferite lucrări
este permisă numai cu indicarea sursei.
website: <http://www.bnr.ro>*